

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EMDRUPBORG SKOLE

1966-67

Indhold

Skoleåret 1966-67, ved Ejnar Salling	3
Skoleteatret, ved Elsebeth Grum	4
Eksamensformer i geografi, ved Niels Andersson	8
Læsetræning og studieteknik, ved Jørgen Poulsen	16
Fritidsklubberne, ved Gunvor Appel	18
Elevrådet 1966-67, ved Helge Jespersen og Ole Stilund Jeppesen ..	19

Skoleåret 1966-67

Som det er alle bekendt, er de forhold, hvorunder skolen arbejder, ikke blevet bedre i løbet af skoleåret, og usikkerheden om fremtiden er stadig den samme, mens denne artikel bliver skrevet. Det vil kort og godt sige, at de vanskelige ydre kår, vi har, er de samme, og i det kommende år vil de blive endnu vanskeligere.

Vi må erkende, at disse forhold og usikkerheden slider hårdt på os, men samtidig må vi slå fast, at vi står sammen om skolens trivsel og om udviklingen af vor pædagogiske og skolemæssige idé.

For det første finder vi, at forholdet mellem elever og lærere må være det bedst mulige. Samarbejdets resultater er i høj grad forbundet med tryghedsfølelse, følelsen af hjælpsomhed, både i det faglige og i det sjælelige, og følelsen af, at de opgaver, der stilles til besvarelse, er afpasset efter børnenes muligheder, og endelig, at bedømmelsen af disse besvarelser er baseret på en nøje afvejning mellem resultatet og børnenes muligheder. Dette skal selvfølgelig forstås derhen, at en tilsyneladende mindre god besvarelse kan være af kvalitet set med barnets øjne, og at en tilsyneladende god kvalitet kan være mindre god ud fra barnets forudsætninger.

En sådan indstilling til vurdering forudsætter, at lærerne har et nøje kendskab til børnenes intelligens og

modenhed, og vort arbejde må da med dette for øje i væsentlig grad bestå i, at vi ved tilrettelæggelsen af vort arbejde sørger for, at evnen til at løse opgaverne bedre og bedre, fyldigere og fyldigere og mere sikkert vurderende, i stadig stigende grad opelskes.

Samtidig er det af væsentlig værdi, at børnene stedse placeres på et niveau, de kan leve op til. Dette vil i alle tilfæld stimulere deres arbejdslyst og arbejdsindsats. Denne placering må kunne ændres i løbet af skoletiden, og nu er vi inde på en af tilvalgsskolens ideer.

Tilvalgsskolen er en gammel institution på Emdrupborg skole. Allerede i vore første 8. klasser var der betydelige tilvalgsmuligheder. I årenes løb har resultaterne fra disse klasser vist, at ideen var rigtig. Dette vil sige: Børnenes muligheder forøges, deres lyst til at gøre et godt stykke arbejde inden for de fag, der har deres specielle interesse, kan afspejle sig i en bedre og mere positiv indsats på andre felter.

For det andet kan vi til stadighed glæde os over et meget positivt samarbejde med forældrekræden. Vore klasse-møder er usædvanlig godt besøgt, kun få klasser har ikke alle hjem repræsenteret, og interessen for skolens trivsel og dens daglige funktioner er stor. Der er altid lydhørhed, når pædagogiske og faglige problemer fremlægges både i deres foreløbige idé og i deres endelige løsning.

At samarbejdet er af værdi er helt sikkert, det er en daglig erfaring, både når vi har direkte behov derfor og også i det mere stille, hvor en enkelt bemærkning kan være nok til at røbe samarbejdets værdi.

Til slut må vi glæde os over, at den almindelige interesse i skolekredse for vor skoles arbejdsform, struktur og vi-

dere udbygning er stadigt voksende. Tilvalgsskolens idé vinder mere og mere frem, og det er vel klart for alle, at det næste skud på stammen, Højere Forberedelseksamen, er i sin opbygning helt baseret på en fast grundstamme af fag med tilhørende tilvalg.

Ejnar Salling.

Skoleteatret

En af de store begivenheder i årets løb var skoleteatrets opførelse af Kjeld Abells: »Eva aftjener sin barnepligt«. Der har i »Frøet«s februar og marts numre været omtale af selve arbejdet med forestillingen, men hvad skolekomedien som sådan har betydet for eleverne har ikke været omtalt, og det

vil derfor være rigtigt her i årsberetningen at forsøge at opridsede nogle af de erfaringer, der er gjort i så henseende.

Under arbejdet med forestillingen

Den første læseprøve er for de fleste elevers vedkommende den første gennemlæsning af teksten, og det, de først og fremmest hæfter sig ved, er selve den ydre handling, den rolle, de selv skal spille, og hvor stor denne rolle er. – Imidlertid opdager de ret hurtigt, at man for at kunne skabe en figur må kende teksten langt nøjere. – Man må sætte sin rolle »på plads« i stykket, finde frem til, hvad forfatteren mon har villet sige med den person, man skal fremstille, og endelig skal replikkerne have en mening for en selv, inden man begynder at sige dem. – Der er altså tale om en meget grundig *tekstlæsning*, et virkeligt forsøg på at trænge om bag ordene og tilegne sig dem. – Det lærer man bl. a. af sine fejl. Man opdager, at en forkert gengivet replik giver indholdsændring. Alle jublede for eksempel, da der om verden skulle siges, at »der er nogen, der

tager på den med gamle hænder«, og man så i stedet kun fik den halve replik serveret: »der er nogen, der ta'r på den«. – Mange andre eksempler kunne nævnes, med det væsentlige er, at ved sådanne lejligheder skærpes elevernes sans for *sprog og meningsfylde*.

Til tekstlæsningen eller tekstforståelsen knytter sig *sprogbehandlingen*, det vil sige evnen til at sige replikkerne således, at meningen med dem vil stå klart for publikum. Det er ofte et spørgsmål om at fremhæve det rigtige ord i en sætning eller de vigtigste sætninger i en længere sammenhæng. Man må altså igen gøre sig replikkens hensigt klar. Ligeledes er det nødvendigt at tale tydeligt, så ens egne replikker kan falde i det rette tempo og således være medvirkende til, at stykket kan gå let over scenen. – At lytte og hele tiden være med i det, der foregår om-

kring en, selv om man ikke selv siger noget, kræver et ret stort mål af *koncentration*, som det tog lang tid at arbejde hos aktørerne.

For at kunne fylde replikkerne med liv må man med sin *fantasi* forsøge at skabe en person, bygget på de ord, personen selv siger, og på det, andre personer i stykket meddeler om eller siger til den pågældende. – Førend eleverne gik i gang med deres roller, talte vi om de mennesker, de skulle fremstille. Hensigten var, at de skulle forstå og holde af den person, de skulle være, de skulle forsvare den. – Det er som at krybe i en anden ham. For nogle var det svært, for nogle lykkedes det slet ikke, og for andre var det let – men for alle er det morsomt at forsøge, og det udvider elevernes *forståelse for og kendskab til andre mennesker*. – Fremstillingen bliver først rigtig god,

hvis man i hele sin krop føler sig som den, man skal være. *Kropsbevidstheden* er i virkeligheden noget grundlæggende for fremførelsen. Har man den, kan den give rollebehandlingen et stort skub fremad. Da f. eks. tanterne i stykket havde fået fornemmelsen af altid at have korset på, ændredes deres spil i betydelig grad, og de blev meget rigtigere at se på.

Under prøverne og gennem arbejdet i de grupper, der bl. a. beskæftigede sig med det tekniske, voksede efterhånden et vældigt *sammenhold* frem. Det underbyggedes af flere ting: Omgangen med hinanden så ofte og på en helt anden måde end til daglig i skolen, det fælles mål, klassens ære, dage med veloplagthed, dage, hvor alt gik skævt. – Som arbejdet skred frem, blev man klar over, at alle var afhængige af hinanden. Hvis man svigtede *samarbejdet*, gik der noget i fisk for mange andre. Det blev et virkeligt teamwork, hvor man efterhånden lærte at gøre sin pligt, selv om den var sur. Det var en oplevelse at se, hvor *disciplinerede* og *ansvarsbevidste* denne flok unge mennesker blev lidt efter lidt til trods for, at nogle havde svært ved at overvinde sig selv – særligt i begyndelsen.

Kammeratskabet, der ligesom byggedes på et nyt grundlag, omfattede også de elever, som måske tidligere havde stået lidt uden for kredsen. I dette arbejde startede alle på lige fod, og nye sider trådte frem hos den enkelte, sider man ikke før havde været opmærksomme på. For nogle elever betød det at spille med en total ændring af deres adfærd. De blev friere, mere åbne, fik en ny jargon og var helt på linie med de andre, hvor de tidligere havde været tilbageholdende og noget usikre.

Under forestillingen

Da vi nåede frem til at skulle spille stykket for publikum, havde samarbejdet og disciplinen nået sit højdepunkt. Alle grupper fungerede upåklageligt. Man havde i nogle grupper uden hjælp sat arbejdet i system og fået lavet en arbejdsfordeling, som var gennemprøvet mange gange. Man havde også en fornemmelse af, at grupperne, selv om de beskæftigede sig med hver sit område, arbejdede sammen. Man hørte dem aldrig strides. Eventuelle problemer blev gennemdrøftet, til man fandt en tilfredsstillende løsning. – En enkelt gruppe havde ikke opnået at arbejde effektivt – men da det gjaldt et fælles mål, trådte andre til, så arbejdet blev udført.

For aktørerne kom nu det til, som skulle sætte prikken over i-et: sminke, parykker og kostumer. Bag denne »maske«, der skjuler småskavanker som uren hud eller stridbart hår, får man friere spil. Først nu turde mange folde sig rigtigt ud, og den ydre ikklædning af personen, man skulle fremstille, støttede også væsentligt. – Ved de to første forestillinger spillede de så godt som aldrig før, båret frem af klapsalverne og deres egen succes. Flere fortalte bagefter, at de fuldstændig »forglemte« sig selv under forestillingen.

Den ene forestilling var jo en festforestilling. Her blev alle hyldet, fik blomster, taler m. m. Man var *festens midtpunkt*. En sådan følelse trænger alle til at have nu og da. Det sker bare så sjældent, for nogle aldrig, og derfor mener jeg, at netop den oplevelse er en grund til at lade eleverne spille komedie. De oplever også glæden ved sammen at aflevere et stykke *færdigt arbejde*. Hyldesten er lønnen for

mange timers slid, for det var ofte et slid for dem, selv om det også var morskab.

Publikum bestod for størstedelen af kammerater, lærere og familie. – For dem har det sikkert været værdifuldt at lære deres børn eller elever at kende fra en anden side. Både i hjemmet og i undervisningen kan det for enkelte elever åbne helt nye perspektiver, og respekten for barnet øges måske også et par grader. – Også det er et af målene med en skolekomedie.

Noget bemærkelsesværdigt skete under den tredje og sidste forestilling. – Man sløjede af! – Begyndte at glemme replikkerne – var lidt ligegyldig. Hvorfor mon? – Jeg mener, at netop heri ligger forskellen på amatører og professionelle. Den sidste arbejder udelukkende for at få publikum på aften efter aften. Amatøren finder glæden i at arbejde med forestillingen, indtil man

når klimaks, det færdige stykke. Man præsenterer det for publikum, som gerne må være en kendt skare, og så har man nået målet. Herefter svigter selvdisciplinen, for hvorfor skal man stå og sige det samme hver aften! – Man oplever hos de færreste en fornyelse af sig selv.

Efter forestillingen

Den endelige oprydning efter forestillingerne blev klaret på tre kvarter. Så kort tid – efter så lang tids arbejde! – Alle var trætte, men allerede under oprydningen faldt der bemærkninger om den tomhedsfølelse, der bemægtigede sig de fleste af eleverne. I tiden efter blev den ikke mindre. Man havde tilbragt så megen tid på skolen, og de tre aftener, man spillede forestillingen, gik så hurtigt. Også samværet med kammeraterne savnedes. Man havde været sammen på tværs af klasserne,

og i den sidste spændende tid inden premieren var man kommet hinanden meget nær i kammeratlig henseende. – Nu skulle alt falde på plads igen, døningerne skulle lægge sig, man fik følelsen af at komme »ned på jorden« med et smæk. Det daglige skolearbejde skulle genoptages, og for mange skulle der indhentes stof, som var blevet lidt forsømt under det sidste arbejde med forestillingen. Imidlertid er det min

faste overbevisning, at den oplevelse, de fik, gav dem et skub fremad i deres skolearbejde, bl. a. fordi holdningen til skolen blev mere positiv. – Det gode forløb af dette arbejde og elevernes glæde ved at have deltaget berettiger fuldt ud til, at man betragter skoleteatret som en blivende »institution«, der hvert år leverer en forestilling.

Elsabeth Grum.

Eksamensformer i geografi

Ved realeksamen i geografi 1966 var der fra undervisningsministeriet givet dispensation til at ændre eksamensformen i den ene realklasse. I det følgende vil der blive gjort rede for dette forsøg. En eksamensform er imidlertid en følge af mange ting og har konsekvenser, som rækker såvel fremad som bagud, det sidste ikke mindst. Derfor må der også fortælles lidt om den almindelige målsætning for faget geografi, og den daglige undervisningsform må berøres.

Lad os prøve at belyse emnet ud fra egne oplevelser. Hvorledes erindres geografiundervisningen? Mon ikke den i høj grad var præget af en opremsning af kendsgerninger, af navne og produktionsområder? Måske generaliseres her groft, men når jeg tager egne sørgelige erfaringer fra min barndoms skole i betragtning, skal nok et flertal nikke genkendende. Det er den geografiske metode, som i England lidt ironisk kaldes »Capes and Bays«. Den hører sammen med standardformuleringerne, f. eks. de stolte spaniere. Der gives en parat viden, som det er let at huske

lige efter indlæringen, og den selvstændige tankevirksomhed er reduceret, så alle kan være med på nogenlunde lige fod. Eksamen er stort set klarert ved at genfortælle korrekt.

En sådan opremsningspræget arbejdsform vil sikkert nu forekomme de fleste ganske utilfredsstillende. Den kunne måske accepteres i en tid, da viden om fremmede lande i det store og hele indskrænkedes til rejsebeskrivelser og sjældne selskabsrejser. I dag giver fjernsynet en ofte fremragende orientering om livsvilkår andre steder i verden, og en meget stor del af befolkningen rejser mod nære eller fjerne mål i ferien. Det opleves, at værdifuld viden om fremmede lande er en orientering i det at leve under andre livsvilkår. Sagt lidt kort: det er vigtigere at vide noget om jordbunden og de økonomiske forhold på Po-sletten end at kende bifloderne og nogle bynavne. De sidste kan findes i et atlas, hvis man har brug for at kende dem. Dette synspunkt har været udbredt blandt geografer i mange år, men det tager ofte lang tid, før en viden-

skabelig målsætning har tilbagelagt vejen til folkeskolen.

Den engelske geograf Fairgrieve udtalte i 1937 i bogen »Geography in School«: »Geografiens opgave er at opøve fremtidige samfundsborgere i præcist at forestille sig vilkårene på verdens store scene og således sætte dem i stand til at tænke nøgternt om politiske og sociale problemer i andre lande«. Billedet af en scene fremdrages for at understrege, at geografien skal give rammerne for den menneskelige aktivitet, mens selve handlingen er historiens gang. Gennem dette billede ser vi også i et glimt den nære forbindelse mellem fagene geografi og historie.

I »Source book for Geography Teaching«, UNESCO 1965, udtales, at »geografiens væsentligste formål er at studere relationerne mellem de menneskelige samfund og de omgivelser, i hvilke de eksisterer«.

Ovenstående eksempler antyder jo en meget omfattende målsætning, og stofmængden tvinger skolen til at udvælge. Ved dette valg må vi foretage en vurdering af værdier. Lad mig bruge et billede for at belyse problemet. Forestil Dem en vase. Keramikeren har ud fra sin viden om materiale og form arbejdet med den, til den står som en enhed, som tilfredsstillende strengt kunstneriske krav. Kunden køber den måske først og fremmest, fordi den er god til at sætte blomster i. Lad os så se på faget i skolen. I kraft af sin specialisering har læreren ofte en meget stor viden, som han tillægger værdi af to årsager: dels er han interesseret i emnet, og dels kan han i kraft af sin relative ensidighed anvende denne viden til opnå øget indsigt i sine erkendelsesområder. Til gengæld er samme lærer ofte

forbløffende uvidende om fjernereliggende fag, og dette kan jo nok give stof til eftertanke hos den tænksomme elev. Nu må læreren, ofte med sorg i sinde, begrænse sig, spørge sig selv, hvad der har værdi for den almindelige elev, og så må der skæres bort med meget hård hånd. Tilbage bliver der, efter min vurdering, en indlæring af en række grundbegreber og en træning i geografisk tænkning. Disse to ting supplerer hinanden, idet den geografiske tænkning trænes ved at anvende grundbegreberne på et relevant stof.

En målsætning, som på denne måde lægger stor vægt på elevens selvstændige arbejde og vurdering, må også påvirke eksamensformen. Det vil vel forekomme enhver indlysende, at eksamen skal afspejle det daglige arbejde.

Før disse teoretiske betragtninger omsættes til eksempler fra undervisningen, bør det undersøges, om de danske læseplaner giver dækning for dette udvalg af fagets arbejdsfelt. I »Undervisningsvejledning for Folkeskolen«, 1960, anføres om faget, at »det tjener til at give forståelse af jorden som boplads for mennesker og af, hvorledes disse udnytter mulighederne«. Om fagets metoder siges: »Få fag giver så store muligheder for en selvstændig arbejdsform som geografi, og disse muligheder bør udnyttes i vid udstrækning. Elevernes aktive indstilling til arbejdet bør derfor stadig være det primære i undervisningen«. Endvidere anføres, at »børnene ikke bør overbebyrdes med hukommelsesstof. Det er som regel af større værdi, at børnene opøves til ved opslag i håndbøger o. l. at finde frem til konkrete oplysninger fremfor at ofre megen tid på et omfangsrigt huskestof«.

I det undervisningsforløb, som gennem tre år førte frem til den her beskrevne eksamen, koncentrerede vi os om at anvende en række af fagets kilder. Som eksempler kan nævnes kortanalyse, lysbilleder, film, statistiske opslagsværker, håndbøger, Nationalmuseets etnografiske samling, arbejde i mar-ken på lejrskole. Vi uddrog oplysninger fra disse kilder, satte dem i relation til hinanden og konkluderede. Som emner for disse øvelser tog vi vigtige områder i verden, så den geografiske træning kombineredes med en orientering om andre livsvilkår.

Ved eksamen måtte der findes en form, hvor denne beherskelse af kilderne dokumenteredes. Endvidere skulle dette kildemateriale kombineres med et minimumsstof, som eleverne opgav til eksamen. I dette tilfælde var det 130 sider, omfattende Danmark, Færøerne og Grønland.

Prøven formede sig således, at eleven trak en opgave, som der blev givet 45 minutter til løsning af. Denne forberedelse foregik under tilsyn, og med sig havde eksaminanden kildemateriale, papir og tegneredskaber. Ved eksaminationen redegjorde eleven for sin løsning af opgaven, og emnet uddybedes ved videregående samtale.

De tre anførte eksempler på eksamensopgaver skulle belyse eksaminandens færdigheder på følgende områder:

»Danmarks befolkning«: Kombinere statistiske oplysninger med en forudgående viden.

»Vestjylland«: Dokumentere beherskelse af nogle geografiske hjælpemidler.

»En gård i Midtjylland«: Vise evnen til at sætte sig ind i andres livsvilkår.

Ovennævnte opgaver gav karaktererne 11, ikke udtrukket og 10. Klassens prøvegennemsnit blev i geografi 8,3, hvilket viser, at opgaverne som helhed var af passende sværhedsgrad.

Den her beskrevne eksamensform er ikke nogen endelig løsning, men afspejler netop klassens daglige arbejde. Andre klassers eksamensform vil afhænge af det stof og den arbejdsform, som læreren og klassen har fundet frem til. Denne stadige variation er netop sagens kerne.

I artiklen benyttedes en vase som et billede på de forskellige værdier, man kunne finde i faget. Lad mig slutte med dette billede. Måtte der af det daglige arbejde fremkomme en vase, gerne smuk at se på, hvori alverdens blomster, smukke, hæslige, spændende eller urovækkende, kan stilles til nærmere beskuelse. Lad os håbe, at det i hvert fald tilskynder os til at prøve at udrydde de hæsligste misvækster.

Niels Andersson.

SPØRGSMAL:

Danmarks befolkning.

1. Indtegn som kurver i samme koordinatsystem folketallet i hovedstaden, provinsbyerne og sognekommunerne (mænd og kvinder tilsammen).
(Tabel: Beregnet folketal ved begyndelsen af årene 1956 - 64 (tabel 5).)
2. Sæt ovenstående i forbindelse med
 - a) by- og landbefolkningen i landets hoveddele ved folketællingerne 1769 - 1960 (tabel 4).
 - b) folketal og antal husstande inden for administrative områder (tabel 7, A + B + C).
3. Se på de udleverede materialer og fortæl ud fra disse og din øvrige viden om
 - a) befolkningsudviklingen i Danmark.
 - b) Københavns udvikling.

(Historiske og aktuelle betragtninger bør ikke glemmes.)

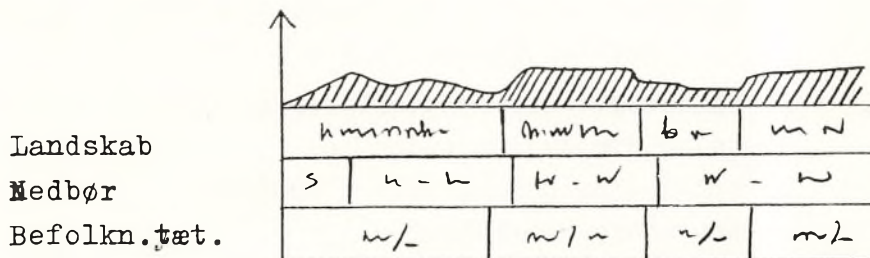
Materialer: Kort over København og omegn
Befolkningskort over Danmark
Statistisk Årbog 1965

SPØRGSMÅL:

Vestjylland

- A. Tegn et snit gennem landskabet fra Hvide Sande langs en ret linie til Viborg. På den lodrette akse sættes en tern = 40 meter. Find selv et passende mål til den vandrette akse, så snittet fylder et A4 ark på den lange led, dvs. 50-60 tern.

Indhent derefter fra specialkort oplysninger om landskab, nedbør og befolkningstæthed og sæt dem i et skema under snittet (se eksempel nedenfor).

- B. Sammenhold snittet gennem Vestjylland med kortmaterialet og din viden om emnet. Giv en grundig gennemgang af forholdene langs den iagttagne linie fra Hvide Sande til Viborg. (Få alt med, lige fra dybgrund til erhvervsmuligheder.)
- C. Hvis tiden tillader det, vil der også blive taget en drøftelse af de vestjyske byer op. Tag dette i betragtning under forberedelsen.

Materialer: Højdekort
Landskabskort
Kort over nedbør
Kort over befolkningstæthed

SPØRGSMÅL:

En gård i Midtjylland.

Beskrivelse:

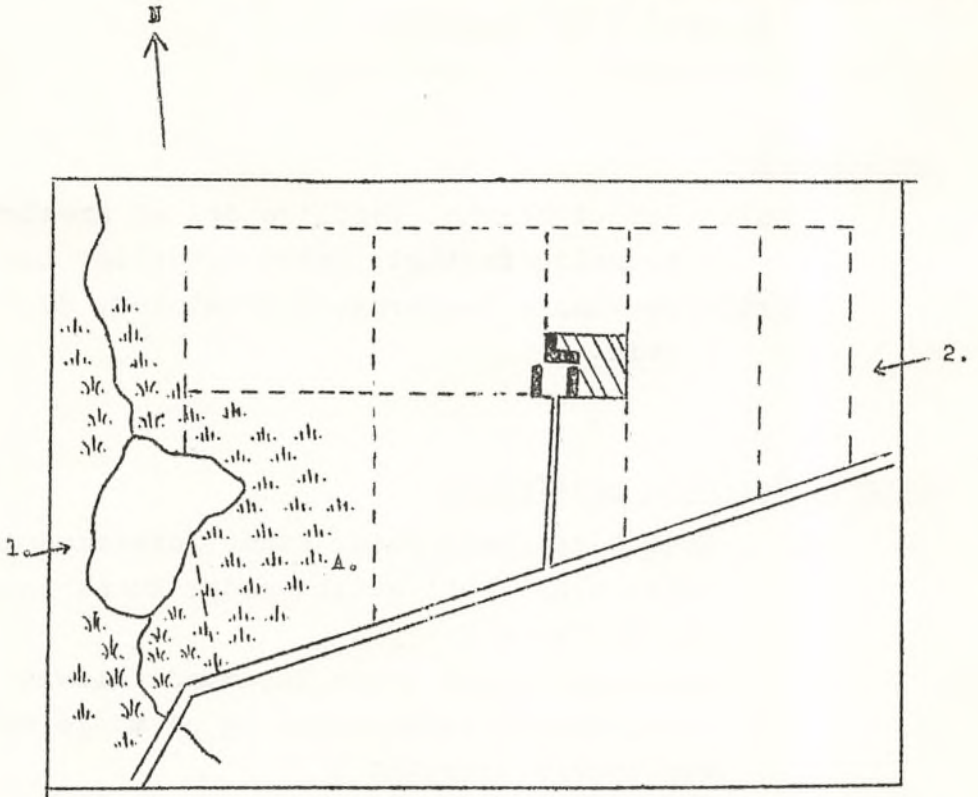
Areal: Sandet moræne. Vestlige del af arealet temmelig fugtigt. Intet naturligt læ.

Bedrift: Vestdansk landbrug. 6 kreaturer, 20 svin.

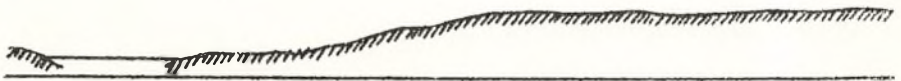
Overvej følgende problemer:

1. Hvilke vanskeligheder kunne forekomme på dette areal ? På hvilke måder kunne jorden forfalde ?
2. Hvorledes kunne denne landmand imødegå de ugunstige betingelser og på mange måder forøge udbyttet ?
3. Hvilke afgrøder kunne man forvente at finde på arealet ?
4. Hvilke forsyninger ville dette landbrug formodentlig have brug for til driften ? (Vi ser her bort fra den daglige husholdning.)

Materialer: Kort over gården (bilag).

Kort over gården. (A.: Vedvarende græs.)

Profil gennem gårdens areal. (Fra 1. til 2.)

FRØET

UDGIVET AF EMDRUPBORG FORÆLDREFORENING

NYT FRA EMDRUPBORG

Når man ser tilbage på skoleåret, der er gået, vil man kunne se tilbage på et år med stor aktivitet trods de mindre heldige forhold, som forsøgsskolen stadig lever under. Forældreforeningen har vist sin levedygtighed, og det har været meget inspirerende at mærke den store interesse fra såvel forældre, lærere og elever.

Klasserepræsentantmødet den 5. oktober var det eneste arrangement før jul, men så kom der skred i aktiviteterne.

Ved det ekstraordinære klasserepræsentantmøde den 23. januar 1967 blev planerne for de fire pædagogiske aftener fremlagt, og koordineringen af skolekøkkenet og forårsfesten tog på dette møde sin begyndelse. Der blev nedsat mange udvalg til at varetage de mangfoldige opgaver, som et sådant arrangement kræver. Allerede ved dette møde fik man fornemmelsen af en stor interesse for at skaffe midler til forældrefonden, og det blev aftalt at arbejde videre med sagen, således at arrangementet kunne ligge færdigt til det ordinære klasserepræsentantmøde i begyndelsen af marts.

Fire tirsdage i februar var afsat til de pædagogiske aftener, og vi kan med glæde konstatere, at interessen var stor, specielt til det indledende samt det afsluttende foredragsmøde, og her tænkes der på: Kristendomsundervisningen under debat samt forholdet generationerne imellem. To gode aftener med spændende emner, og indlæggene i de afsluttende diskussioner fortalte, at her var der problemer, som naturligvis ikke kunne løses, men give anledning til videre eftertanke og debat.

Den 1. marts mødtes så klasserepræsentanterne til det ordinære møde. Der var

valg af bestyrelse, og vi tog afsked med Ejvind Jensen, som måtte forlade os for at tiltræde en ny stilling som leder af HF.

De endelige planer for teater- og festaftenen blev lagt, da man gik i gang med de sidste forberedelser.

Den 18. marts var der så »gallapremiere« på skoleteatret; Kjeld Abells: »Eva aftjener sin barnepligt«. Et festligt stemt publikum mødte op lørdag kl. 18. Allerede før forestillingens begyndelse var der udsolgt, og der måtte skaffes ekstra stole og bænke, og da tæppet gik op, kunne man konstatere, at ca. 600 tilskuere var til stede.

Forventningerne blev ikke skuffet; sikke en dejlig forestilling, sikke dygtige elever, sikke dygtig instruktion, alt klappede, belysning, dekorationer o. s. v., og det store bifald, som efter forestillingen blev Elsebeth Grum og de ca. 50 medvirkende til del, var fuldt fortjent.

Efter forestillingen afholdtes så den traditionelle forårsfest med det formål at indsamle midler til forældrefonden.

Resultatet oversteg langt vore dristigste forventninger, idet vi efter festen kunne notere et overskud på ca. 6000 kr. Det var flot, og vi siger tak til alle. Forældrefonden har nu ca. 12.000 kr., som fremover vil komme skolens elever til gode.

Vi håber og tror, at problemet omkring vores skole står foran sin snarlige positive løsning, og vi kan med glæde konstatere, at henvendelsen fra forældrene vedrørende de midlertidige forhold i barakkerne har resulteret i reparationer, og på grund af de efterløgende målinger har skoledirektionen tilskrevet skolen, at forholdene nu skulle være i orden.

Det skal endelig nævnes, at alle arrangementer og enhver form for samarbejde på Emdrupborg forsøgsskole foregår efter drøftelser mellem lærerråd, skolensnæv, forældreforening og elevråd. Dette samarbejde i det forløbne år ønsker vi herved at sige tak for.

P. b. v.
Arne Henriksen.

12. årgang - Juni 1967

Læsetræning og studieteknik

Efter 7. skoleår vil elevernes arbejde ofte have et sådant omfang, at det må anses for nødvendigt at sætte ind med et systematisk arbejde med læsetræning og studieteknik og ikke mindst få eleverne til at gøre sig deres arbejdsvaner og disses konsekvenser bevidst. – Arbejdet med læse- og studieteknik kan således begrundes ud fra, at der i skolens ældste klasser stilles stadig større krav til eleverne med hensyn til selvstændigt at kunne tilegne sig stof af vidt forskellig art og sværhedsgrad og kunne tage stilling til det. Dette gælder for praktisk taget alle skolens fagområder. – Motiveringen for en videregående læseundervisning er desuden ganske enkelt, at der er kommet en langt større mængde læsestof ind i undervisningen end tidligere. Dette stof vokser støt i omfang; dels under indflydelse af de mere selvstændige arbejdsformer, dels under pres fra højere uddannelser.

I en videregående læseundervisning må man derfor som lærer sigte efter:

at alle elever lærer at komme igennem stoffet så hurtigt som muligt,

at de lærer at skabe sig overblik, lærer at udvælge og tage kritisk stilling undervejs.

Hurtiglæsning, skimming, punktlæsning, fag/lektielæsning, notatteknik, læsning af illustrationsmateriale, arbejde med håndbøger, biblioteksorientering samt kritisk læsning på forskellige stofområder er altsammen noget, der er nødvendigt at øve med eleverne i årene efter 7. klasse.

Læsetræning for skolens 8. klasser

Efter et forsøgsår, hvor vi også havde mulighed for at prøve materialet på en 7. klasse (med 7. klasse opnåede vi imidlertid ikke så gode resultater som ved kurserne for 8. klassetrin), ser det nu ud til, at vi har fået arbejdet ind i faste rammer. Således vil alle 8. klasser hvert år få tilbudt et ca. 8-ugers systematisk kursus i læseteknik samt en indføring i studieteknik.

Kurset indledes med et kort møde mellem de implicerede af klassens lærere og mig i egenskab af »læsevejleder«. Herefter modtager eleverne en lille orientering om kurset – eleverne motiveres til »at gøre en indsats«. Såvidt mulig afholdes nogenlunde samtidig et møde med klassens forældre, der motiveres til at bakke eleverne op ved den daglige læsning hjemme og sikre de gunstigste betingelser for læsningen f. eks. med hensyn til belysning, arbejdsro og arbejdstidspunkt.

Efter nogle indledende prøver og en teoretisk indføring »Hvordan læser vi?« arbejder vi de første par uger med systematisk at opøve eleverne til at læse større enheder ad gangen. Dette arbejde foregår i skolens lille læselokale, der er udstyret med det nødvendige træningsmateriale og apparatur. Al undervisning foregår her i små grupper à højst 4 elever. Der er således god mulighed for at tage sig af den enkelte elev under træningen.

Til den første del af træningen anvendes sammen med læsning af skannede tekster et læseapparat, der kan anvendes både som tachistoskop og læseaccelerator. Dette apparat er natur-

ligvis ikke nogen mirakelmaskine, men et kraftigt motiverende supplement til træningen. I apparatet som tachistoskop vænnes eleverne til at opfatte længere og længere ord/helheder ad gangen – dette forsøges umiddelbart efter på sammenhængende tekster, der læses i apparatet som accellerator. Her har eleven mulighed for gradvis at øge tekstens fremføringshastighed (den læste tekst afdækkes efterhånden). På en skala kan eleven hele tiden aflæse sin øjeblikkelige læsehastighed. Det skal imidlertid pointeres, at apparattræningen altid efterfølges af træning på elevernes egne tekster.

Efter 2–3 ugers grundtræning gennemgås nu forskellige teknikker til forskellige læseformål: Skimming/punkt-læsning, finde hovedtanker ved hurtiglæsning, lektielæsning med notatteknik etc. Al teori følges op af øvelser, der er at betragte som oplæg til arbejdet med den daglige læsning. I samme periode som man arbejder på at gøre eleverne til fleksible og kritiske læsere, der kan anvende forskellige teknikker til forskellige formål, fortsætter læsehastighedstræningen. Eleverne har her mulighed for i de uger, kurset varer, at træne hurtiglæsning 3 gange om ugen à ca. 1/2 time efter et nøje tilrettelagt program. Denne del af træningen foregår som grundtræningen i skolens læselokale. I klassen gennemgås desuden de resterende emner nævnt i indledningen.

Hvad opnår eleverne så ved dette arbejde?

Resultaterne ved læseprøverne viser, at størstedelen af eleverne er i stand til at fordoble den almindelige læsehastighed uden tab af forståelsen. – Størstedelen af eleverne får desuden bedre

arbejdsvaner og bliver således i stand til at tilegne sig et stof både hurtigere og med større udbytte.

For at færdighederne kan blive integreret i det daglige læsarbejde holdes klassens lærere løbende orienteret om de teknikker, der gennemgås med eleverne. En stor del af øvelserne lægges desuden ud i fagene, men det er vigtigt, at faglærerne også giver eleverne mulighed for at anvende de indøvede færdigheder på det daglige stof – hvilket er forudsætningen for, at færdighederne kan bevares fremover.

Jørgen Poulsen.

Materiale og litteratur

Skolens læselokale er udstyret med 4 læseapparater, (Readmaster), der fungerer som tachistoskop, læseaccelerator og pacer. Til apparatet er udarbejdet en serie lange tekstruller med kontrolspørgsmål og ordlister af stigende ordlængde.

Ved træningen anvendes udover elevernes egne tekster diverse kasserede læsebøger, historiebøger m. m. samt avissider (Politikens »Mellem to uger«).

Som læseprøver anvendes stykker fra Knud Rasmussens rejsedagbog, hvortil der er udarbejdet kontrolspørgsmål (»multiple choice typen«).

I kursusperioden læser eleverne i klassen uddrag fra Mogens Jansen, Jørgen Poulsen: »Læsetræning og Studieteknik I«. I dansktimerne læses afsnit om læsning og læsevaner, læsning af litteratur, læsehastighed og ordforråd. I orienteringstimerne læses om overblikslæsning, arbejdet med håndbøger, biblioteksorientering, læsning af illustrationsmateriale og kritisk læsning. Læsning af afsnittet om biblioteker følges op af en gennemgang af skolens biblio-

tek – naturligvis i samarbejde med skolebibliotekaren. Afsnittet om lektielæsning og notatteknik læses og gennemgås sammen med Jørgen Poulsen i 2 »specialtimer«.

Notatteknik gennemgås til dels efter Bjørn Westh: »Notatteknik«. En del af

indlæringslæsningen gennemgås efter Robinson: »Effective study« (SQ3R-metoden).

Til sidst skal nævnes, at mange ideer er hentet fra Grieph, Köhler, Ydén: »Studieplan – studieteknik, för högsta-diet«.

Fritidsklubberne

Sæsonen er slut for 2 måneder siden, men de fleste af os husker sikkert dramatiseringsklubbens strålende opførelse af »Eva aftjener sin barnepligt« og danseklubbernes afdansningsbal den 11. april. En del store piger går også rundt nu og tager sig godt ud i de kjoler, de syede under fru Johnna Frandsens dygtige ledelse, og mon ikke der rundt om i hjemmene findes diverse askebægre,

lysestager, servietter og puder, som ivrige hænder har lavet i sy- og hobbyklubben.

Af ny klubber har vi i år haft bordtennis-, skak- og ungdomsklub. Skakklubben blev tilmeldt skolernes turnering, men som ny og uprøvet tabte holdet mod Bavnehøj, der har spillet i flere år. Ungdomsklubben har der før været skrevet om, men alligevel skal

det nævnes igen, at lederne med dygtighed og modenhed har forstået at ordne »sagerne«, så vi voksne har kunnet nøjes med at se til fra baggrunden. – Vi vil meget gerne fortsætte og udbygge denne klub f. eks. med diskussionsaftener, teaterure og besøg fra andre klubber.

Når vi ser tilbage på vinterens virksomhed melder der sig straks et problem – et problem, der også er meget væsentligt for skolen – nemlig et formnings- og et sløjdlokale. Det er svært at holde orden på ler, papir, maling

og en hel masse andre ting, når man skal have det i et alm. klasseværelse. Træ- og metalsløj, noget vi meget gerne ville arbejde med, må vi helt udelukke, da vi som bekendt slet ikke har noget sløjdlokale.

Emdrupborg har i mange år haft fritidsklubber. Vi mener, det er et arbejde, der også kommer skolen ved og kommer skolen til gode. Vi starter på ny til oktober og håber, det ikke vil vare alt for længe, før vi har virkelig gode lokaleforhold at byde på.

Gunvor Appel.

Elevrådet 1966-67

Efter at bestyrelsen var valgt, nedsatte vi som sædvanligt nogle udvalg. Udvalgene er fest-, film-, pop- og kontaktudvalg. Senere på året blev nedsat et lovrevideringsudvalg og et rygeudvalg.

De tre førstnævnte udvalg tager sig af elevrådets arrangementer.

Festudvalget har afholdt 3 arrangementer, og det formodes, at de også får arrangementet af afslutningsfesten. Deres første arrangement var skoleballet den 30. november 1966 med Søren Strømberg and his comvis, et arrangement, der gav 104,00 kr. i overskud. Derefter afholdtes der fastelavnsfest for 1.-6. kl., delt i to afdelinger: 1.+2. kl. og 3.+4.+5.+6. kl. Der deltog ca. 100 elever, der hver havde betalt 1 eller 2 kr. i entre, 1.+2. kl. = 1 kr. og 3.-6. kl. = 2 kr. Arrangementet var yderst vellykket. De små morede sig strålende, og lærerne var tilfredse. Det samlede regnskab viste et underskud på 237,00 kr. De store fik også deres fastelavnsfest, idet der blev afholdt bal med top-

orkestret The Defenders den 9. februar 1967. Hver elev måtte tage en gæst med, og det blev udnyttet til fulde. Der mødte 255 elever op, og det gav et overskud på 133,00 kr.

Filmudvalget har også haft 3 aftener, og de tænker at afholde endnu en. Den første aften, den 27. oktober 1966, viste de filmen »Storbyens forbrydere«, entreen var 2 kr., og det gav et overskud på 37,00 kr. Den 13. december 1966 viste de »Den hemmelige sender«, entreen var stadig 2 kr., og der mødte ca. 60 personer op, så denne gang blev overskuddet på ca. 50,00 kr. Den sidste aften, de afholdte, var den 22. februar 1967, og der viste de den franske film »Yo-Yo«. Her var entreen sat ned til 1 kr., og det gav et lille underskud på 13,00 kr.

Popudvalget har kun afholdt 2 arrangementer indtil nu, men har et nyt under forberedelse til nærmeste fremtid. De afholdt en pop-aften den 10. oktober 1966 med Sir Henry and his butlers. Der mødte ca. 200 personer

op, og med en entre på 5 kr. gav det et overskud på 400,00 kr. Den 17. januar 1967 afholdt udvalget en folkesangs-aften med Cæsar, Per Dich og skotten Mac McLeod. Der var stopfyldt i sangsalen, men p. g. a. den lave entre og de dyre solister gav det 301,00 kr. i underskud.

Kontaktudvalget har solgt ca. 50 rapporter om elevrådsarbejdet på Emdrup-borg 1954-65. De er solgt til alle egne af landet og desuden til Norge og Sverige.

Rygeudvalget kæmper for rygetilladelsen for de store elever, men det har kun givet et negativt resultat, da det jo er en ting, som lærerne ikke vil tillade under nogen omstændigheder.

Lovrevideringsudvalget har på sidste møde afleveret et lovrevideringsforslag som er delt ud til klasserepræsentanterne til gennemdrøftelse.

Udover de ovennævnte arrangementer har elevrådet i samarbejde med forældreforeningen afholdt nogle arrangementer. Det var nogle pædagogiske

aftener og den store forårsfest, hvor vi sørgede for popballet.

Vi har også haft et par fællestimer. Den første var om indisk folkløse. Det var den indiske billedhugger Raman v. Patel, der demonstrerede nogle indiske folkesange og -danse. Derudover arrangerede II kr. u. en fællestime med en frihedskæmper, der fortalte om undergrundsbevægelsen under anden verdenskrig 1940-45.

Om arbejdsgangen i elevrådet skal det nævnes, at vi holder møde hver fredag i 11-frikvarteret, samt et timemøde en gang om måneden. Derudover har bestyrelsen møde med kontaktlærerne, fru Storgaard og hr. Skovlund, hver onsdag i 13-frikvarteret. Mødeprocenten til fredagsmøderne er fra at være meget dårlig i årets start, p. g. a., at det var noget man glemte, blevet helt fin, da der højst er to klasser, der glemmer det nu.

Helge Jespersen,
udvalgsformand.

Ole Stilund Jeppesen,
sekretær.

Onsdag, den 21. juni, kl. 19 finder skolens afslutningsfest sted i Emdrup skoles aula. De elever, der forlader skolen, inviteres sammen med deres forældre.

Torsdag, den 22. juni, er sidste skoledag.

Første skoledag efter sommerferien er mandag, den 14. aug. Førsteklasserne møder dog først mandag, den 21. aug., kl. 9.

Ejnar Salling